

BREVET TIL HEBREERNE KAP 5:1-6

- For enhver yppersteprest blir uttatt blant mennesker og innsatt for mennesker til tjeneste for Gud, for å bære fram gaver og offer for synder. 2 Han kan være medlidende med de uvitende og villfarne, siden også han selv er underlagt skrøpelighet, 3 og derfor må frambære syndoffer, ikke bare for folket, men også for seg selv. 4 Og ingen tiltar seg selv denne ære, men han blir kalt av Gud, likesom Aron. 5 Slik gav heller ikke Kristus seg selv den ære å bli yppersteprest, men han som sa til ham: Du er min Sønn, jeg har født deg i dag. 6 Likeså sier han også på et annet sted: Du er prest til evig tid etter Melkisedeks vis. Heb 5:1-6 NB

YPPERSTEPRESTENS TJENESTE I GT

Vi får her en beskrivelse av den aronittiske ypperstepresten. Han er et menneske og hans tjeneste er for mennesker. Tjenesten består i å bære frem gaver og offer for synder.

Etter loven må blod utøses for at synd skal bli tilgitt.

- Etter loven blir nesten alt rensset med blod. Og uten at blod blir utgytt, blir ikke synd tilgitt. Heb 9:22 NB

Livet er i blodet og når blodet blir utgytt er også et liv gitt. Dette taler om stedfortredelse. Et uskyldig lam eller et annet dyr ble gitt som et stedfortredende offer for den skyldige. Offerdyret dør i stedet for det syndige menneske. Gud tok imot offeret og hans vrede ble bortvendt.

OFFERET PÅ YOM KIPPUR-DAGEN

Denne tjenesten ble ivaretatt av ypperstepresten. Han utførte sin tjeneste på den store forsoningsdagen – Yom Kippur – én gang om året. Da ble den røde oxen slaktet blodet og blodet ble bragt inn i det aller helligste ved ypperstepresten. Slik fikk Israel forsoning med Gud ved soningsofferets død.

Oksen ble brent på et annet alter som i NT lå på Oljebergets skråning. Der fantes et annet alter som ble kalt Mikpad-alteret. Her ble oksens kropp brent og asken tatt vare på. Det skulle tjene som et renselsesmiddel for å hellige de som tjente Gud.

- Vi har et alter som de ikke har rett til å ete av, de som tjener ved teltet. 11 For offerdyrenes blod blir båret inn i helligdommen av ypperstepresten til soning for synd, men deres kropp blir oppbrent utenfor leiren. Heb 13:10-11 NB

Vi ser altså to steder og to handlinger i forbindelse med Yom Kippur dagens offer.

1) Blodet fra den røde kvigen blir båret inn i det aller helligste som soningen mens

2) oksens kropp blir brent utenfor leiren (det hellige området) på Mikpad alteret.

Dette alteret lå på Jesu tid på Oljeberget skråning, rett øst for templet. Hele denne prosessen ble utført og dirigert av ypperstepresten etter et fast ritual.

YPPERSTEPRESTENS MEDMENNESKELIGHET

Hebreerbrevets forfatter understreker at fordi ypperstepresten selv er et menneske, kan han være medlidende med de uvitende og villfarne. Denne holdningen blir båret frem av det faktum at han selv er skrøpelig og syndig. Han er altså ikke bedre enn de han bærer frem offer for.

Selv om ypperstepresten var kalt av Gud og innsatt av Gud og høyt respektert av alle i Israel, må han sone sin egen synd første før han gjør tjeneste for andre.

- For loven innsetter skrøpelige mennesker som yppersteprester. Men edens ord, som kom etter loven, innsetter Sønnen, han som er blitt fullendt for all evighet. Heb 7:28 NB

Vi ser med én gang den forskjell som eksisterer mellom Arons yppersteprester og Jesus som vår yppersteprest. Aron var skrøpelig og hadde synd. Han måtte derfor bære frem et offer for seg selv og sine egne synder. Kristus hadde ingen egen synd og sone fordi han var totalt uten synd. Det offer han bragte var seg selv. Kristus var soningsofferet, ikke tvunget men frivillig ofret han seg selv for oss alle.

ARON - KALT AV GUD TIL YPPERTEPREST

Som Hebreerbrevet sier: *«Og ingen tiltar seg selv denne ære, men han blir kalt av Gud, likesom Aron.»* Det å bli yppersteprest er å inneha stor ære. Men det er ikke et kall av mennesker eller noen en bare kan bestemme seg for å bli. Det skyldes et kall fra Gud. Aron ble kalt av Gud til denne ærefulle tjenesten mellom mennesker og Gud.

- *Så skal du kalle din bror Aron og hans sønner fram til deg, ut fra Israels sønners flokk. Og du skal innsette dem til prester for meg – Aron og Nadab og Abihu og Eleasar og Itamar, Arons sønner.* 2M 28:1 NB

- *Amrams sønner var Aron og Moses. Aron ble utskilt for å hellige de helligste ting, slik at både han og hans sønner gjennom alle tider skulle brenne røkelse for Herren og tjene ham og velsigne i hans navn til evig tid.* 1Krøn 23:13 NB

KRISTUS - KALT AV GUD TIL YPPERSTEPREST

På samme måten er også Jesus kalt som yppersteprest. Ikke etter Arons vis men etter Melkisedeks vis. Først får vi høre at Kristus er kalt til Sønn. Det Nye Testamentet viser oss at Jesus er Guds Sønn. Her finns det flere skriftsted. Først ord fra Jesus selv i hans samtale med Nikodemus.

- *For så har Gud elsket verden at han gav sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal fortapes, men ha evig liv.* Joh 3:16 NB

- *Ved dette ble Guds kjærlighet åpenbart iblant oss, at Gud har sendt sin enbårne Sønn til verden, for at vi skal leve ved ham.* 1Joh 4:9 NB

- *Jesus svarte da og sa til dem: Sannelig, sannelig sier jeg dere: Sønnen kan ikke gjøre noe av seg selv, men bare det han ser Faderen gjøre. For det han gjør, det gjør Sønnen likeså.* Joh 5:19 NB

Men også i Det Gamle Testamentet finner vi ord som bekrefter at Jesus er Sønnen.

- *Jeg vil kunngjøre det som er fastsatt. Herren sa til meg: Du er min Sønn, jeg har født deg i dag!* Sal 2:7

I denne salmen finner vi en dyp åpenbaring om Jesus. Han er kalt SØNN, MESSIAS og KONGE. Denne personen er utvilsomt hovedpersonen i verdenshistorie og i frelseshistorien.

- *Jordens konger reiser seg, og fyrster rådslår sammen mot Herren og mot HANS SALVEDE:* Sal 2:2

- *Det er jo jeg som har innsatt MIN KONGE på Sion, mitt hellige berg.* Sal 2:6

- *Kyss SØNNEN, for at han ikke skal bli vred og dere gå til grunne på veien! For snart kunne hans vrede bli opptent. Salige er alle som tar sin tilflukt til ham.* Sal 2:12

I tillegg til dette finner vi et profetord om Jesu kall som yppersteprest:

- *Herren har sverget, og han skal ikke angre det: Du er prest til evig tid etter Melkisedeks vis.* Sal 110:4

Vi har tidligere sett at Kristus er prest, men ikke etter Arons vis. Gud kalte en nye yppersteprest etter en annen orden, etter Melkisedeks vis. Det var kallet Jesus fikk i Salmen 110. Om dette kommer vi til å ha mer å si senere.